

TŘÍPRVKOVÉ SLOUČENINY

2. Tvorba vzorce kyseliny z příslušného oxidu přičtením molekuly vody: $\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_4$
oxid sírový kyselina sírová

3. Tvorba názvu kyslíkaté kyseliny z jejího vzorce (výpočtem z oxidačních čísel):

postup	příklad 1	příklad 2
Vzorec kyseliny	HClO_4	H_2CO_3
Určení známých oxidačních čísel.	$\text{H} \rightarrow \text{I}$ $\text{O} \rightarrow -\text{II}$	$\text{H} \rightarrow \text{I}$ $\text{O} \rightarrow -\text{II}$
Určení oxidačního čísla kyselinotvorného prvku. (Použijeme pravidlo: součet oxidačních čísel všech atomů ve sloučenině je roven nule.)	$\text{H}^1\text{Cl}^? \text{O}_4^{-\text{II}}$ $1 + ? + 4 \cdot (-2) = 0$ $1 + 7 - 8 = 0$	$\text{H}_2^1\text{C}^? \text{O}_3^{-\text{II}}$ $2 \cdot 1 + ? + 3 \cdot (-2) = 0$ $2 + 4 - 6 = 0$
Určení zakončení přídavného jména	$\text{Cl}^{\text{VII}} \rightarrow \text{chloristá}$	$\text{C}^{\text{IV}} \rightarrow \text{uhličitá}$
Název kyseliny	kyselina chloristá	kyselina uhličitá

1. Přepište do sešitu a k názvům kyselin napište vzorce: a) kyselina dusitá, b) kyselina křemičitá, c) kyselina chlorná.
 2. Přepište do sešitu a k uvedeným vzorcům kyselin napište jejich názvy: a) HIO_4 , b) HPO_3 , c) H_2SO_3 , d) HMnO_4 .

KYSELINA SÍROVÁ H_2SO_4

Vlastnosti: Koncentrovaná kyselina sírová (96%) je bezbarvá olejovitá kapalina. Pohlcuje vlhkost ze vzduchu, odebírá vodu všem látkám, které ji obsahují. Organické látky jejím působením uhelnatí. Při ředění kyseliny sírové se uvolňuje teplo. Je to silná žíravina. Zředěná kyselina sírová reaguje s neušlechtitelnými kovy (např. se zinkem).

Kyselina sírová

Koncentrovanou kyselinu sírovou lze přepravovat v ocelových cisternách.

Zopakujte si, jak ředíme koncentrované kyseliny.

VLASTNOSTI KYSELINY SÍROVÉ

Na kostku cukru, papírový ubrousek a špejli kápněte koncentrovanou kyselinu sírovou a nechte chvíli působit. Porovnejte, jak se mění cukr, papír a dřevo působením kyseliny sírové.

Pozorování a závěr: Tyto látky při reakci s kyselinou sírovou černají (uhelnatí). Jsou složeny z C, H a O. Kyselina sírová jim odebírá vodík a kyslík v poměru 2:1 (v jakém jsou vázány ve vodě) a způsobuje, že v nich převládá uhlík, který je černý.

Využití: Kyselina sírová je důležitá **surovina chemického průmyslu**, používá se k výrobě **hnojiv, barviv, umělých vláken** (např. silon), jako **náplň olověných akumulátorů** do automobilů, k vysoušení a čištění (např. výrobků z ropy).

kyselina sírová: anglicky – **sulphuric acid** [sʌl.fjuərɪk 'æsɪd] německy – **die Schwefelsäure**
 kapalina: anglicky – **liquid** ['lɪkwid] německy – **die Flüssigkeit**